

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ

ಜನಮನದ ದಿನ

ಸಂಪಾದಕ : ಚಿ.ಆರ್. ಕೆಂಚೇಗೌಡ

ಇಂಡಿಯನ್ ಪ್ರೀಮಿಯರ್ ಲೀಗ್ 2026ರ ಆವೃತ್ತಿಯ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸನ್ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಹೈದರಾಬಾದ್ ತಂಡದ ನಾಯಕ ಇಶಾನ್ ಕಿಶನ್ ಅವರ ಸೋಟಕ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ನೆರವಿನಿಂದ ರಾಯಲ್ ಚಾಲೆಂಜರ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು ತಂಡಕ್ಕೆ 202 ರನ್ ಗಳ ಬೃಹತ್ ಮೊತ್ತದ ಗುರಿ ನೀಡಿದೆ.

29 ಮಾರ್ಚ್ 2026 ಭಾನುವಾರ ಬೆಲೆ ₹ 2.00 ಸಂಪುಟ : 20 ಸಂಚಿಕೆ : 19 ಪುಟ-4 ಹಾಸನ E-mail : prajodayahsn@gmail.com RNI NO: KARKAN/2007/22629

ಎಫ್‌ನಾಲ್‌ಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಸಿಗಲಿ
ನಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ನಾವೇ ಸಾರಿದ ಯುದ್ಧ!
ಸಮಾಜದ ಅಭಿರುಚಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ದಾರಿ ಆತಂಕಕಾರಿ

ಇಂದು ದೇವೇಗೌಡರ ಭೇಟಿ
 ಹಾಸನ: ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಪೆಲಿಕ್ಯಾಪ್ಟರ್ ಮೂಲಕ ಹೊಳೆನರ ಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸ್ವಗ್ರಾಮ ಹರದನಹಳ್ಳಿಗೆ ಆಗಮಿಸುವರು. ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಸವನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ, ತಮ್ಮ ಸಹೋದರಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವರ ಪುಣ್ಯಾರಾಧನೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವರು. ನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತೆರಳುವರು.

ಎಎಸ್‌ಪಿ ತಮಯ್ಯಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪದಕ
 ಬೆಂಗಳೂರು: ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಾ ಧಾರಣ ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಕೆ.ತಮಯ್ಯ ಭಾವನಾಂಗಿದ್ದಾರೆ. 5.2 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಲಿರುವ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪದಕ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಒಟ್ಟು 153 ಮಂದಿಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 6 ಐ.ಎಸ್‌ಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಘರ್ಷ ಎದುರಿಸಲು ಭಾರತ ಸನ್ನದ್ಧ

ದೇಶದ ಜನರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕ್ರಮ: ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ವಾಗ್ದಾನ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯ ವರದಿ
 ನವದೆಹಲಿ: ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿನ ಯುದ್ಧವು ಹಲವು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದು, ಭಾರತ ತನ್ನಲ್ಲ ತಕ್ಕ ಯೋಧಿಗಳ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದ ಜನರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಶನಿವಾರ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ನೊಯ್ಡಾ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದ ಅವರು, ಪ್ರಸಕ್ತ ಬೆಕ್ಕುನ್ನು ದೇಶದ ಜನರು ಶಾಂತ ಚಿತ್ತ, ತಾಳ್ಮೆ ಹಾಗೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಎದುರಿಸಬೇಕು. ಇದು ಜಾಗತಿಕ ಬೆಕ್ಕು ಉತ್ಪಾದಕ ಭಾರತದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯೇ ನಮ್ಮ ಅದ್ವಿತೀಯ ಉದ್ದೇಶ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಶಕ್ತಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾ ಯುದ್ಧದಿಂದಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು ಸಂಘರ್ಷ ಲಿಯೂ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೂ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿರುವೆ. ಇಂತಹ ಸಂಘರ್ಷದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಪಕ್ಷಗಳು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡುವುದು ನಿನ್ನಿಷೇಧಿತವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಮತ್ತೊಂದು ಎಲ್‌ಪಿಜಿ ಹೊತ್ತ ಹಡಗು
 ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾ ಬೆಕ್ಕುನ್ನು ನಡುವೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಾಗಿ ಹಾರ್ಮುಟ್ ಜಲಸಂಧಿಯನ್ನು ದಾಟಿ 47,000 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ದ್ರವೀಕೃತ ಪೆಟ್ರೋ ಲಿಯಂ ಅನಿಲ ಹೊತ್ತ ಭಾರತೀಯ ಹಡಗು ಜೆಎಸ್‌ಎಸ್ ಗುಜರಾತ್‌ನ ಜಾವಾನ್‌ನಗರದ ಪದನಾರ್ ಬಂದರಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದೆ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಶನಿವಾರ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

230 ಮಿಲಿಟನ್ ಉದ್ದದ ಈ ಹಡಗು ಪ್ರಸ್ತುತ 17,600 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಎಲ್‌ಪಿಜಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಹಡಗಿನ ಎಂಟು ರೋಸ್ ಗ್ಯಾಸ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸುಮಾರು 15 ಗಂಟೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿಕೇಯಿದೆ.

ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು.
 ದೇಶದ 140 ಕೋಟಿ ಜನರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ತ್ರಿಮಿಸಿದಾಗ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾರತ ಕನಸು ಸಾಕಾರ ಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ನಾವು ಬಗ್ಗಟ್ಟಾಗುವುದರಿಂದ ಜಾಗತಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಒಡ್ಡುವ ಸವಾಲು ಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು.

ಭಾರತವು ಕಟ್ಟಾ ತೈಲ ಹಾಗೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಆಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಬೆಕ್ಕು ನಿಂದಾಗಿ ಕಂಪುಬರುತ್ತಿರುವ ಹೊಲೆಯನ್ನು ದೇಶದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಬೀಳದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. -ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ, ಪ್ರಧಾನಿ

ಸೌದಿ ದೊರೆ ಜೊತೆ ಪ್ರಧಾನಿ ಮಾತುಕತೆ

ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ಶನಿವಾರ ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾದ ದೊರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನಿ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಬಿನ್ ಸಲ್ಮಾನ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆಯನ್ನು ಯುದ್ಧದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಇಂಧನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಇರಾನ್ ದಾಳಿಯನ್ನು ಭಾರತ ಖಂಡಿಸುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾದ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನಿ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಬಿನ್ ಸಲ್ಮಾನ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಘರ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಇಂಧನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಮೇಲಿನ ದಾಳಿಯನ್ನು ಭಾರತ ಖಂಡಿಸುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದೆಂದು ಪ್ರಧಾನಿ ತಮ್ಮ ಎಫ್‌ಟಿ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಚಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಡುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಅರ್ಪಿಸಿದೆ ಎಂದು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ವಿರುತ್ತಲೇ ಇದೆ ಆಟೋ ಗ್ಯಾಸ್ ದರ: ಆಕ್ರೋಶ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯ ವರದಿ
 ಬೆಂಗಳೂರು: ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸಿಎನ್‌ಜಿ ಮತ್ತು ಆಟೋ ಗ್ಯಾಸ್ ದರದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಏರಿಕೆ ಬಿಸ್ಸಲೆ ಆಟೋ ಚಾಲಕರು ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಗ್ಯಾಸ್ ಬಂಕ್ ಸ್ಟಾಂಪ್‌ನಿಡು ನಡುವೆ ಶನಿವಾರ ವಾಗ್ದಾನ ನಡೆಯಿತು.

ಪ್ರತಿ ಕೆಜಿಗೆ 84.95 ರಿಂದ ಏಕಾಂಶ 99.95 ರೂ.ಗೆ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜಮಾಯಿಸಿದ ಆಟೋ ಚಾಲಕರು, ವಾರದಿಂದ ಸಿಎನ್‌ಜಿ ದರವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು.

ಚಾಲಕರು-ಮಾಲೀಕರ ಮನವಿ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಸಕ ಹೆಚ್.ಕೆ. ಸುರೇಶ್ ಅವರು, ಕೆಂಪನಿ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಆರಂಭದ ದರವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಸ ಸುತ್ತೋಲೆ ಬಂದ ನಂತರ ಹೊಸ ದರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಬಂದರು.

ಮೊದಲು 70-75 ರೂ. ಇದ್ದ ದರ ವನ್ನು 80-85 ರೂ.ಗೆ ಏರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಏಕಾಂಶ 100 ರೂ.ಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆಟೋ ಚಾಲಕರು ಆಕ್ರೋಶ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಪ್ರಯೋಗ ದರ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾವು ದಿನಪೂರ್ತಿ ದುಡಿದರೂ ಖರ್ಚು ತೀರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆಟೋ ಚಾಲಕರು ಆಳಲು ತೋಡಿಕೊಂಡರು.

ಪ್ರಯೋಗ ದರ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲೇ ಆಟೋಗಳನ್ನು ಸಾಲ ಮಾಡಿ ವಿರೇಧಿಸಿ ರುತ್ತೇವೆ. ಒಗಟಾದ ಸಾಲದ ಕಂತು ಪಾವತಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಸಂಘಟನೆ ತೋಡಿಕೊಂಡರು.

ಹೊಯ್ಕ ಆಟೋ ಚಾಲಕರು ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ದೀಪು ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ, ಚಾಲಕರ ಜೀವನ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಕಂಪನಿಗಳು ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಆರಂಭಿಸುವೆ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದರು.

ಸಂಘದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಶೇಖರ್, ಗೌರವ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪುಟ್ಟರಾಯ, ಸದಸ್ಯರಾದ ರಘು, ಮಂಜುನಾಥ್, ಚಂದು, ಅರುಣ್, ಆರ್. ಯೋಗೇಶ್, ಮಲ್ಲೇಶ್ ಇದ್ದರು.

ಯುದ್ಧ ಪರಿಣಾಮ: ಕಾಫಿ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಚೇತರಿಕೆ

ಫೈವರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿತ ಕಂಡಿದ್ದ ದರ | 1,000 ರಿಂದ 1,800 ರೂ.ವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯ ವರದಿ
 ಹಾಸನ: ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಕಾಫಿ ಫೈವರಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಫೈವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಸಿತ ಕಂಡಿದ್ದ ಕಾಫಿ ಧಾರಣೆ, ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ ಯುದ್ಧದ ಪರಿಣಾಮ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಅಂತಿಮ ವಿಕೆ ಕಂಡಿರುವುದು ಬೆಳಿಗರರಿಗೆ ಕೊಂಚ ನಿರಾಶ ತರಿಸಿತು.

ಫೈವರಿ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಅರೇಬಿಕಾ ಪಾರ್ಚ್ ಮೆಂಟ್-22,200, ಅರೇಬಿಕಾ ಚಿಂ-11,800, ರೊಂಬ್ನಾ ಪಾರ್ಚ್ ಮೆಂಟ್-17,800, ರೊಂಬ್ನಾ ಚಿಂ-8,700 ರೂ. ಗ ಕುಸಿತ ಕಂಡು ಬೆಳಿಗರರಲ್ಲಿ ಆತಂಕ ತರಿಸಿತು. ಇದೇ ಬೆಲೆ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ ಮುಂದು ವರದಿದ್ದರೂ ದರವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಂಚಿರುವ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎಂಬ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲೇ ಕಾಫಿ ಬೆಳಿಗರರಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸಮವೆ ಇಸ್ಕೇಲ್, ಇರಾನ್-ಅಮೇರಿಕಾ ನಡುವೆ ಯುದ್ಧದ ಸಂಘರ್ಷ ತೀವ್ರಗೊಂಡು ಹಾರ್ಮುಟ್ ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗ ಮುಚ್ಚಿದ ಪರಿಣಾಮ ಸಾಗಣೆ ವೆಚ್ಚ ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಜಾಗತಿಕ ಫೈವರಿಕೆ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಪರಿಣಾಮ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ 1000 ರಿಂದ 1800 ರೂ. ವರೆಗೆ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ.

ಕಾಫಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆ ಶನಿವಾರ ಅಂತಿಮಗೊಂಡ ವೆಚ್ಚ ಅರೇಬಿಕಾ ಪಾರ್ಚ್‌ಮೆಂಟ್- 23,500, ಅರೇಬಿಕಾ ಚಿಂ-13,000, ರೊಂಬ್ನಾ ಪಾರ್ಚ್ ಮೆಂಟ್- 18,500, ರೊಂಬ್ನಾ ಚಿಂ-10,000ರೂ.ಗೆ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ.

ಮೇ ತಿಂಗಳ ಏರಿಕೆ ಅರೇಬಿಕಾ ಕಾಫಿ ಫೈವರಿಕೆ +4.58 (+1.61%)

ಏರಿಕೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತ ಯಾಗೊಂಡಿತು. ಅದೇ ವೆಚ್ಚ ಏರಿಕೆ ರೋಂಬ್ನಾ ಕಾಫಿ +78 (+2.09%) ಏರಿಕೆಯಿಂದ ದಿನದ ವಲವಾಟನ್ನು ಮುಗಿಸಿತು. ಜಾಗತಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಾಫಿ ಬೆಲೆಗಳು ಏರಿಕೆಯಾದವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇರಾನ್ ಯುದ್ಧದ ಒಸಲೆ ಹಾರ್ಮುಟ್ ಜಲಸಂಧಿ ಬಂದ ಅಗಿರುವುದು ಜಾಗತಿಕ ಸಾಗಣೆ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಜಾಗತಿಕ ಸಾಗಣೆ ದರಗಳು, ವಿಮಾ ವೆಚ್ಚಗಳು ಮತ್ತು ಇಂಧನ ವೆಚ್ಚ ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ 1000 ರಿಂದ 1800 ರೂ. ವರೆಗೆ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ.

ಮತ್ತು ರೋಸ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ವೆಚ್ಚಗಳು ಕೊಂಚ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಯುದ್ಧದ ಪರಿಣಾಮ ಕಾಫಿ ಧಾರಣೆ ಹಿಗ್ಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧವನ್ನು ಸ್ವಗತಗೊಳಿಸಲು ಉಭಯ ದೇಶಗಳೂ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಲು ಮುಂದಾಗಿವೆ. ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಾರ್ಮುಟ್ ಜಲಸಂಧಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ವಾಟು ವಾಟು ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಇರಾನ್ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಉದಾಹರಣೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಅವಶ್ಯಕ

ಆಕಾಶವಾಣಿ ಉದ್ಯೋಷಕಿ ಸುಜಲಾ ದೇವಿ ಅಭಿಮತ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯ ವರದಿ
 ಹಾಸನ: ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಪ್ರಮುಖ ವಾಗಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಹಾಸನ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಉದ್ಯೋಷಕಿ ಸುಜಲಾ ದೇವಿ ಅವರು ಕರೆ ನೀಡಿದರು.

ನಗರದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಭವನದಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ಸಂಜೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸಂಘದಿಂದ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ದಿನಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಸಮನ್ವಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಅವರು, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಕೆ.ಎಸ್.ಲತಾಕುಮಾರಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಸ್ವಾಗತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ವಿಧಾನಸಭೆ, ಲೋಕಸಭೆಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ ಮಹಿಳೆ ವಲಯದ ಇನ್ನೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಯುರು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ವಂತಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆ ನಾವೇ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳು ಎಲ್ಲಾ ರಂಗದಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಜಿಲ್ಲಾಧ್ಯಕ್ಷ ಕೆ.ಆರ್.ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ, ಈ ಹಿಂದೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಅಬಲೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ರಂಗದಲ್ಲೂ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪುರುಷರ ಗೌರವವನ್ನು ಕೆಲಸವನ್ನು ಗುಟ್ಟಿಡಲು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪುರುಷರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಬಿಡಿ ನೋಡುತ್ತಾ ವಿಕ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳೆ ಹೊರಗಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಮನೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪುರುಷರಿಗೂ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಸುಜಲಾ ದೇವಿ ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.

ಮಹಿಳೆ ವಲಯದ ಇನ್ನೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಯುರು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ವಂತಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆ ನಾವೇ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳು ಎಲ್ಲಾ ರಂಗದಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

ಮನೆ ಕೆಲಸ ಪುರುಷರಿಗೂ ಹಂಚಿ ಮಹಿಳೆಯರು ದುಡಿಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮನೆಯ ಒಳಗೂ ದುಡಿಯಬೇಕು, ಮನೆಯ ಹೊರಗೂ ದುಡಿಯಬೇಕು. ಹಾಗಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಡ ದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ನಿಮಗಿನ್ನೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪುರುಷರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಬಿಡಿ ನೋಡುತ್ತಾ ವಿಕ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳೆ ಹೊರಗಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಮನೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪುರುಷರಿಗೂ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಸುಜಲಾ ದೇವಿ ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.

ಶನಿವಾರದ ಕಾಫಿ ಧಾರಣೆ: 50 ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ

ಟ್ರೇಡರ್	ಎಪಿ	ಎಸಿ	ಆರ್‌ಪಿ	ಆರ್‌ಸಿ
ವೆಸ್ಟರ್ನ್ ಕಾಫಿ	23,500	13,000	18,500	10,000
ಲಿಖಿತ ಕಾಫಿ ಸರ್ಕಲೇಶನ್	23,300	12,500	18,500	9,500
ಗಿಲಾ ಕಾಫಿ ಸರ್ಕಲೇಶನ್	23,350	12,600	18,400	9,450
ಬಾಕ್ಸಲೇಜೆ	23,500	12,500	18,500	9,500
ಗ್ರೇಡ್ಡ್ ಕಾಫಿ ಸರ್ಕಲೇಶನ್	23,400	12,400	18,500	9,500
ಸಂಗಮ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	23,500	12,000	17,900	9,200
ಸತ್ಯ ಕಾಫಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	23,300	13,000	18,500	9,900
ಸಾಂಗಲೇಶ್ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	23,100	12,200	18,200	9,900

ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದು ಐವರು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಗಾಯ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯ ವರದಿ
 ಸರ್ಕಲೇಶನ್: ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದು ಕಾಫಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಐವರು ಮಹಿಳಾ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಗಾಯಗೊಂಡಿರುವ ಘಟನೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹರಗರಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಕುದುರೆಗೆ ಗ್ಯಾಮದ ರೂಪ, ಸುಮತ್ರ, ಜಯಮ್ಮ ಸೇರಿ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದು ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹರಗರಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ ಸಮೀಪದ ದಿನಹಳ್ಳಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಸಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಿಂದ ಅತಿಯಾದ ಪ್ರಚಾರ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅದ್ವಿತೀಯವಾಗಿ ಅದು ಮಾರ್ಪಟ್ಟು ಬಳಕೆ ದೇಗುಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರೀ ವೆಡ್ಡಿಂಗ್ ಶೂಟ್ ನಡೆಸುವ ವೇಳೆ ಸ್ಥಳೀಯರ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕರ ನಡುವೆ ಗಲಾಟೆ ನಡೆದು ರಾಧಾಂತ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯರ ಆಕ್ರೋಶ ಬಿಸು ಪ್ರೀ ವೆಡ್ಡಿಂಗ್ ಶೂಟ್‌ಗೆಂದು ಬರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರೂಪ ಅವರಿಗೆ ಗಂಭೀರ ಗಾಯವಾಗಿದ್ದು, ಅಕ್ಕಿ ಸುಮಿತ್ರ ಮತ್ತು ಜಯಮ್ಮ ಅವರಿಗೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಗಾಯಾಳುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯರು ಸಮೀಪದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾರು ಡಿಕ್ಕಿ: 8ನೇ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಾವು

ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯ ವರದಿ
 ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ: ಕಾರು ಡಿಕ್ಕಿಯಾಗಿ 8ನೇ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮೃತಪಟ್ಟಿರುವ ಘಟನೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಾಮರಸುಮದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ನಡೆದಿದೆ.

ಗ್ರಾಮದ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಎಂಬ ವವರ ಪುತ್ರ ಚಿರಂತ್ ಗೌಡ (14) ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ಣ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 8ನೇ ತರಗತಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಚಿರಂತ್ ಗೌಡ ಪರಿಣಿತ ಮುಗಿಸಿ ಕೆಎಸ್‌ಆರ್‌ಟಿಸಿ ಬಸ್ ಮೂಲಕ ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ ಬಂದಿದ್ದ ಬಸ್ ಇಳಿದು ರಸ್ತೆ ದಾಟಲಾಗಲಿ ಎಂಬ ಬಂದ ಮಾರುತಿ ಸುಜಲಾ ಕಾರು ಗುಟ್ಟಿಡುವ ಅನಿಷ್ಟವಾದ ರಸ್ತೆ ಸಂಘರ್ಷ ಕಾರಣ ಚಿರಂತ್ ಗೌಡ ಮೇಲೆ ಹರಿದು. ಗಂಭೀರ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದ ಚಿರಂತ್‌ಗೌಡ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಆಪಘಾತಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ವಿಭಜಕದ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಕುರುಚಲು ಗಿಡಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಕಾರು ಚಾಲಕನಿಗೆ ಚಾಲಕ ಕಾರಣ ಇದ್ದರಿಂದ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಮೈಸೂರು-ಹಾಸನ ಹೆದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತವೆ. ಎಷ್ಟೇ ಬಾರಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರೂ ರಸ್ತೆ ಉಬ್ಬು ಅಳವಡಿಸಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ಣ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 8ನೇ ತರಗತಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಚಿರಂತ್ ಗೌಡ ಪರಿಣಿತ ಮುಗಿಸಿ ಕೆಎಸ್‌ಆರ್‌ಟಿಸಿ ಬಸ್ ಮೂಲಕ ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ ಬಂದಿದ್ದ ಬಸ್ ಇಳಿದು ರಸ್ತೆ ದಾಟಲಾಗಲಿ ಎಂಬ ಬಂದ ಮಾರುತಿ ಸುಜಲಾ ಕಾರು ಗುಟ್ಟಿಡುವ ಅನಿಷ್ಟವಾದ ರಸ್ತೆ ಸಂಘರ್ಷ ಕಾರಣ ಚಿರಂತ್ ಗೌಡ ಮೇಲೆ ಹರಿದು. ಗಂಭೀರ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದ ಚಿರಂತ್‌ಗೌಡ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಕೇಂದ್ರೀಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಶಾಲೆ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೇವಾಲಯಗಳಿರುವ ಕಾಮರಸುಮದ ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ಹಂಪೆ, ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಯು ಸ್ಥಳದ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಮನಗಾಣಬೇಕೆಂದು ಮೃತ ಚಾಲಕನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಮೋಹನ ಅವರು ಆರೋಪಿಸಿದರು.

ಪಟ್ಟಣ ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಾಗಿದೆ.

ರಥೋತ್ಸವ ಸಿದ್ಧತೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯ ವರದಿ
 ಬೆಂಗಳೂರು: ವಿಶ್ವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚೆನ್ನಕೇಶವ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದ ರಥೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಕೆ.ಎಸ್.ಲತಾ ಕುಮಾರಿ ಅವರು ಶನಿವಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರು.

ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ದೇವಾಲಯದ ವಲಯದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಲಾಯಿತು. ನಂತರ ದೇವಾಲಯದ ಆವರಣ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ಧತಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಸುದ್ದಿಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ, ಚೆನ್ನ ಕೇಶವಸ್ವಾಮಿ ರಥೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಭಕ್ತರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಮಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಭಕ್ತರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಸಾಫಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೇರಿ ಅಗತ್ಯ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. » ನ್ಯಾಯಾಣಿ ಸುಜಲಾ

ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಾವಿತ್ರೈತೆ ರಕ್ಷಿಸಿ ಎಂದ ಸ್ಥಳೀಯರು | ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದಾಗಿ ಅಸಹಕರ ಭರವಸೆ

ಬೆಟ್ಟದ ಭೈರವೇಶ್ವರ: ಚಿತ್ರೀಕರಣ ನಿಷೇಧಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದ ಒತ್ತಡ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯ ವರದಿ
 ಹಾಸನ: ಸರ್ಕಲೇಶನ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೆಟ್ಟದ ಭೈರವೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀ ವೆಡ್ಡಿಂಗ್ ಸೇರಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೂಗು ಕೇಳಬಂದಿದೆ.

ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಸೆಚ್ಚಿನ ತಾಣವಾಗಿರುವ ಭೈರವೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ದೇವರ ದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಸುಂದರ ಪರಿಸರ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ನಿತ್ಯ ನೂರಾರು ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಸಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಿಂದ ಅತಿಯಾದ ಪ್ರಚಾರ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅದ್ವಿತೀಯವಾಗಿ ಅದು ಮಾರ್ಪಟ್ಟು ಬಳಕೆ ದೇಗುಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರೀ ವೆಡ್ಡಿಂಗ್ ಶೂಟ್ ನಡೆಸುವ ವೇಳೆ ಸ್ಥಳೀಯರ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕರ ನಡುವೆ ಗಲಾಟೆ ನಡೆದು ರಾಧಾಂತ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯರ ಆಕ್ರೋಶ ಬಿಸು ಪ್ರೀ ವೆಡ್ಡಿಂಗ್ ಶೂಟ್‌ಗೆಂದು ಬರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರೂಪ ಅವರಿಗೆ ಗಂಭೀರ ಗಾಯವಾಗಿದ್ದು, ಅಕ್ಕಿ ಸುಮಿತ್ರ ಮತ್ತು ಜಯಮ್ಮ ಅವರಿಗೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಗಾಯಾಳುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯರು ಸಮೀಪದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಾವಿತ್ರೈತೆ ರಕ್ಷಿಸಿ ಎಂದ ಸ್ಥಳೀಯರು | ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದಾಗಿ ಅಸಹಕರ ಭರವಸೆ

ಪ್ರೀ ವೆಡ್ಡಿಂಗ್ ಶೂಟ್ ವೇಳೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಾವಿತ್ರೈತೆ ರಕ್ಷಿಸಿ ಎಂದ ಸ್ಥಳೀಯರು ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದಾಗಿ ಅಸಹಕರ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದರು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಾವಿತ್ರೈತೆ ರಕ್ಷಿಸಿ ಎಂದ ಸ್ಥಳೀಯರು ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದಾಗಿ ಅಸಹಕರ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದರು.

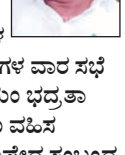
ನೆಯಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಶೂಟ್ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇರುವುದು ಸೇರಿ ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಹಾಳು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಹೊಂದಿರುವ ದೇಗುಲದ ಮಾರ್ಮತ್ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದರೆ ಚಿತ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಾಯ ಕಳೆದ ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಕೇಳಬರುತ್ತಿದೆ.

ದೇಗುಲಕ್ಕೆ 600 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ 600 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯ ದೈನಂದಿನ ಕದಂಬರ ಕೈಲಿಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಹೋಲುವ ದೇವಾಲಯ ಸರ್ಕಲೇಶನ್ ಮತ್ತು ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಮನೆದೇವರು.

ಈ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಪಾಂಡವರು ವಸ ವಾಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಎನ್ನುವ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಯೂ ಇದೆ. ಕಥೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಗುಡಿಯ ಹಿಂದಿರುವ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಪಾಂಡವರ ನೆಯಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಶೂಟ್ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇರುವುದು ಸೇರಿ ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಹಾಳು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಹೊಂದಿರುವ ದೇಗುಲದ ಮಾರ್ಮತ್ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದರೆ ಚಿತ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಾಯ ಕಳೆದ ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಕೇಳಬರುತ್ತಿದೆ.

ದೇಗುಲಕ್ಕೆ 600 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ 600 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯ ದೈನಂದಿನ ಕದಂಬರ ಕೈಲಿಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಹೋಲುವ ದೇವಾಲಯ ಸರ್ಕಲೇಶನ್ ಮತ್ತು ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಮನೆದೇವರು.

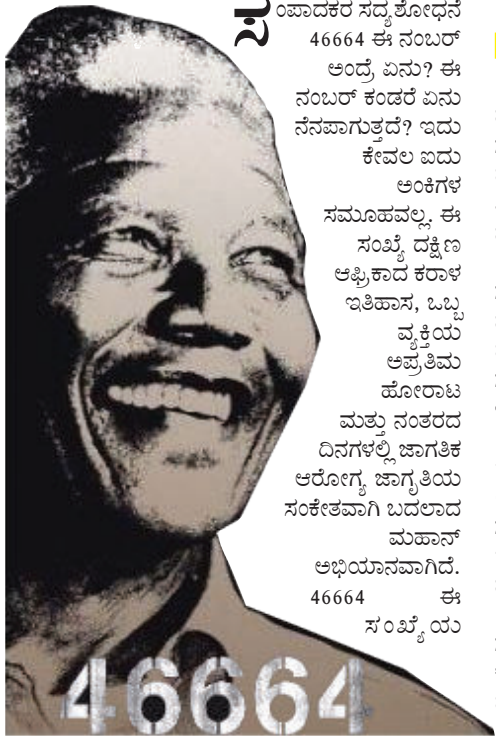
ಈ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಪಾಂಡವರು ವಸ ವಾಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಎನ್ನುವ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಯೂ ಇದೆ. ಕಥೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಗುಡಿಯ ಹಿಂದಿರುವ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಪಾಂಡವರ

ಬೆಟ್ಟದ ಭೈರವೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಗಲಾಟೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾಲು ಸಾಲು ರಚಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಭೆ ನಡೆಸಲು ಆಗಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳ ವಾರ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಸಂಬಂಧ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.

ಗುಡ್ಡ ಅಂತರಣ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾ ದುರ್ಗಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯರಿಂದ ಬೆಟ್ಟದ ದೇವ, ಗುಡಿ ಅಂತರಣ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸುಂದರ ಗುಡಿಯು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಇವೆರಡೂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಾದ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.

» ನ್ಯಾಯಾಣಿ ಸುಜಲಾ

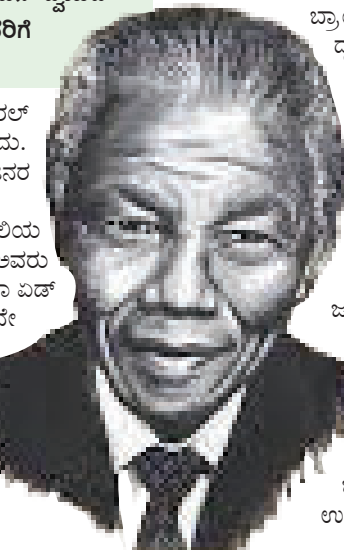
ಕೈದಿ ನಂಬರ್ 46664

ಮೂಲವು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದ ರಾಬನ್ ದ್ವೀಪದ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿದೆ. 1964ರಲ್ಲಿ ವರ್ಗಭೇದ ನೀಡಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ ಕೈದಿ ನಂಬರ್ 46664 ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ರಾಬನ್ ದ್ವೀಪದ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮಂಡೇಲಾ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ 46664 ಎಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಕೈದಿಯಾದ ನೆಲ್ಸನ್ ಮಂಡೇಲಾ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ 46664 ಎಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಕೈದಿಯಾದ ನೆಲ್ಸನ್ ಮಂಡೇಲಾ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ 46664 ಎಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಅಭಿಯಾನದ ಹೆಸರಾಗಿ ಬಳಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೆಲ್ಸನ್ ಮಂಡೇಲಾ ಘಂಡೇಶನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 46664 ಎಂಬ ಜಾಗತಿಕ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಅಭಿಯಾನದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಅರ್ಜಿಯೊಂದರ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿಗಳು. ವಿಶ್ವ ಕೇವಲ ರೋಗವಲ್ಲ, ಅದು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದು ಮಂಡೇಲಾ ಸಾರಿದರು. ಕೇವಲ ಟೆನ್ಷನ್ ನಡೆದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬಾಬ್ ಗೆಲ್ಡ್ರಾಫ್, ಕ್ಲೈನ್, ಬೋನೊ ಮತ್ತು ಬೆನ್ಯಾಮಿನ್ ಟಾನ್ ಜಾಗತಿಕ ತಾರಗಳು ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಭಿಯಾನದ ಫಲವಾಗಿ, ಜನರು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ದೇಶಗಳ ನೀಡಲು 46664 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಕರೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮಂಡೇಲಾ ಅವರೇ ಸ್ವತಃ ಆ ಧ್ವನಿ ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇವಲ 46664 ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕೈದಿಯಾಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಜನರ ಮನ ತಟ್ಟಿದರು. ಈ ಅಭಿಯಾನವು ಕೇವಲ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಇದು ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಮೊದಲನೆಯದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಂಕವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು. ಎಡ್ ಪೀಡಿತರನ್ನು ಸಮಾಜವು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದು. ಎರಡನೆಯದು, ಔಷಧದ ಲಭ್ಯತೆ. ಬಡರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಜನರಿಗೆ

46664 ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೂಲವು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದ ರಾಬನ್ ದ್ವೀಪದ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿದೆ. 1964ರಲ್ಲಿ ವರ್ಗಭೇದ ನೀಡಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ ಕೈದಿ ನೆಲ್ಸನ್ ಮಂಡೇಲಾ ಅವರಿಗೆ ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ರಾಬನ್ ದ್ವೀಪದ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮಂಡೇಲಾ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ 46664 ಎಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.

ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನವರೆಗೆ ಈ ಅಭಿಯಾನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆದವು. ಮಂಡೇಲಾ ಅವರ ಜನ್ಮದಿನವಾದ ಜುಲೈ 18 ಅನ್ನು ಮಂಡೇಲಾ ದಿನ ಎಂದು ಆಚರಿಸಲು ಈ ಅಭಿಯಾನವು ಪ್ರೇರಣೆಯಾಯಿತು. ಇಂದು 46664 ಎಂಬುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ, ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಟ್ಯಾಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಮಂಡೇಲಾ ಅವರು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರು ಅರಂಭಿಸಿದ ಮಾನವೀಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಅನೇಕ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿವೆ. ನೆಲ್ಸನ್ ಮಂಡೇಲಾ ಅವರು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಂಧಿಯಾಗಿಸಿದ್ದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೇ (46664) ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಜೀವ ಉಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡುವ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಬದಲಿಸಿದರು. ಇದು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವು ನಕಾರಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

- ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಭಟ್

ಪ್ರಸಂಗ ಪ್ರಸ್ತುತ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ ಯುದ್ಧದ ಬೆಕ್ಕು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸಿದೆ. ಕಾರಣ, ವಿಶ್ವದ ಬಹುತೇಕ ಭಾಗವು ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶಗಳ ಕಣ್ಣಿನ ಮುತ್ತು ಹೊಮ್ಮುತ್ ಜಲಸಂಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಇವೆರಡು ಸೇವೆಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಸರಳವಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಪಂಚವು ಸುಖಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯ ಇವೆರಡು ಅತ್ಯಂತ ಬಿಗುವಿನ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದರಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಸಾರಿಗೆ-ಸಂಪರ್ಕ ಹಾಗೂ ಆಮದು-ರಫ್ತು ಸೇರಿದಂತೆ ಬಹುತೇಕ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿವೆ. ವಿಶ್ವವು ಇಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸ-ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಇವುಗಳ ಅತಿಯಾದ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸರವು ಹದಗೆಡುತ್ತಿರುವುದು ಸುಳ್ಳೆನಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿರುವ ಭಾರತ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದ ಹಲವು ದೇಶಗಳು ಜೀವನಕಾಲದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಭಾಗವಾಗಿ ಸೌರಶಕ್ತಿ, ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ವಿದ್ಯುತ್‌ಗಳು, ಪವನಶಕ್ತಿ, ಹಸಿರು ಇಂಧನಗಳು ಮತ್ತು ಎಫ಼ನಾಲ್‌ಗಳ ಬಳಕೆಯು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ವಿವಿಧ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಶಾಫ಼ಾನೀಯವಲ್ಲದೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿರಕ್ಷಣೀಯ ಇಂಧನವಾಗಿರುವ ಎಫ಼ನಾಲ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಪುಲ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಅಧಿಕ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಸಕ್ಕರೆ ಉದ್ಯಮಿಯಂತೆ ಕಾಫೀ, ನಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು, ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಹಾಗೂ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 2018ರ ವರ್ಷದಿಂದ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮಾದರಿಯಂತೆ ಎಫ಼ನಾಲ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿತು. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ತಿರುವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಧಾನ್ಯಗಳು ಎಫ಼ನಾಲ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳಾಗಿವೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 60 ದಶಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟು ಬೆಳೆದು ಅಂದಾಜು 500 ಮಿಲಿಯನ್

ವಿಶ್ವವು ಇಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸ-ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಇವುಗಳ ಅತಿಯಾದ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸರವು ಹದಗೆಡುತ್ತಿರುವುದು ಸುಳ್ಳೆನಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿರುವ ಭಾರತ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದ ಹಲವು ದೇಶಗಳು ಜೀವನಕಾಲದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಎಥೆನಾಲ್‌ಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಸಿಗಲಿ

ಟನ್ ಕಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ 360 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಸಕ್ಕರೆ ಅಥವಾ 24000 ಕೋಟಿ ಲೀಟರ್ ಎಫ಼ನಾಲ್ ಅನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರ ಸದ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ 360 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದರೆ ಸಕ್ಕರೆ ದರದಲ್ಲಿ ಕುಸಿತವಾಗಿ ಕಟ್ಟು ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ದರ ವಾಪಸಿಸಲು ವಿಳಂಬವಾಗುವ ಅಪಾಯವಿದೆ; ಅದರಂತೆ 24000 ಕೋಟಿ ಲೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ಎಫ಼ನಾಲ್ ಅನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಹಾಗೂ ಬಳಸಲು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಲ್ಲ. ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ 260 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಗೃಹ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಟ್ಟು 360 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಬದಲಿಗೆ 260 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಉಳಿದ 100 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಸಕ್ಕರೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಬದಲಿಗೆ ಅಂದಾಜು 7000 ಕೋಟಿ

ಲೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ಎಫ಼ನಾಲ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷ 330 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ 30 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಸಕ್ಕರೆಯ ಬದಲಿಗೆ 2000 ಕೋಟಿ ಲೀಟರ್ ನಷ್ಟು ಎಫ಼ನಾಲ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 380 ಡಿಜಲಿಂ ಘಟಕಗಳಿಂದ 2000 ಕೋಟಿ ಲೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ಎಫ಼ನಾಲ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಲೀಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ 1.5 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಇದೊಂದು ಮಹಾನ್ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತವನ್ನು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪ್ರಬಲಗೊಳಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುವ ಒಟ್ಟು 24000 ಕೋಟಿ ಲೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ಎಫ಼ನಾಲ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಅಂದಾಜು 18 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಚಿಂತನ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಖಾಲಿಯಾಗುವ ಸೂಚನೆಗಳಿರುವ ಟೆನ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನ ಪರಿಸರಶೀಲ ಇಂಧನವಾಗಿರುವ ಎಫ಼ನಾಲ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಈಗ ತೆರಡೇರೆಯಿರುವ ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ ಯುದ್ಧದ ಬೆಕ್ಕುಗಳ ಸಮಯವು ಎಫ಼ನಾಲ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಕಾಲವಾಗಿದೆ. ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಂತೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ ಎಫ಼ನಾಲ್ ಮಿಶ್ರಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಡೀಜೆಲ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಎಫ಼ನಾಲ್ ಅನ್ನು ಮಿಶ್ರಣಗೊಳಿಸಿ ಭಾರತವನ್ನು ಇಂಧನ ಸ್ವಾಭಾವಿ ದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಫ಼ನಾಲ್ ಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವ ವಾಹನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಎಫ಼ನಾಲ್ ಬಳಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲಗಳಿಗೆ (ಸ್ಪ್ರಿಂಟ್ ಕೋರ್ಸ್ ಸಹ ಪೂರೈಕೆ ತೀರಿಸಲು ನೀಡಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಎಫ಼ನಾಲ್ ಆಧಾರಿತ ಸ್ವಚ್ಛಗತನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಪರಿಚಯಿಸಿ ಎಫ಼ನಾಲ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಫ಼ನಾಲ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ, ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಪರಿಸರದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಮನುಕುಲದ ಆರೋಗ್ಯವು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. - ಬಸವರಾಜ ಶಿವಪ್ಪ ಗಿರಗಾವಿ

ಹಣ್ಣಿನ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕ.

ಸ್ಮಿರಣವು ರಸ್ತೆಬದಿಯ ಹಣ್ಣಿನ ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಆಗಲೇ ಆಕೆಗೆ 60 ವಯಸ್ಸು ದಾಟಿತು, ಆದರೂ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಮಳೆ ಬಿಸಿಲು ಗಾಳಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ರಸ್ತೆಬದಿಯ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿ ಹಣ್ಣನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಳು. ರವೇಶ ದಿನಾಲು ಆಕೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಕೆತ್ತಿ ಹಣ್ಣನ್ನು ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು, ಅದನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಪ್ರತಿದಿನ ಹಣ್ಣು ಸಿಟಿಯಾಗಿದೆಯಾ ಇಲ್ಲ ಹುಳಿಯಾ, ನೋಡುವ ಒಂದು ಹಣ್ಣು ಕೊಡು ಎಂದು ಅದನ್ನು ಸುಲಿದು ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವಷ್ಟು ತಿಂದು ಏನಿದು ಬಹಳ ಹುಳಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆಕೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ, ಆಕೆ ಅದನ್ನು ತಿಂದು ಇಲ್ಲ ಇದು ಬಹಳ ಸಿಟಿಯಾಗಿದೆ ಅನ್ನುತ್ತಲೇ, ಇಲ್ಲ ನೀನು ಪೂರ್ತಿ ತಿಂದು ನೋಡು, ಅನ್ನುತ್ತಾ ರವೇಶ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಹಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ದಿನಾ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಹಣ್ಣನ್ನು ಸುಲಿದು ಆಕೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಹಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ರವೇಶ ನ ಗೆಳೆಯ ಹೌದು ನೀನು ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀಯಾ, ಹಣ್ಣು ಹುಳು ಇದೆ ಅನ್ನುತ್ತೀಯಾ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಹಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯಾ, ಯಾಕೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಆಗ ರವೇಶ ಅದು ಹಣ್ಣು ಆಕೆ ತನ್ನೆಂದು ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಅದರಿಂದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಸುಲಿದು ಕೊಟ್ಟ ಆಕೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಮಾರಲಿಕ್ಕಾಗದೆ ತಿನ್ನುತ್ತಾಳೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಷ್ಟೆ. ರವೇಶನ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಈ ಅಟವ ಮಮತೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಇತ್ತ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಸೀತಮ್ಮನ ಗೆಳೆತಿ ಸಹ ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಏನಿದು ದಿನಾ ಬರುತ್ತಾನೆ ಹಣ್ಣು ಹುಳು ಅನ್ನುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತೆ ಹಣ್ಣನ್ನು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಅನ್ನಲು ಸೀತಮ್ಮ ಅದು ಹಣ್ಣು ಆಕೆ ತನ್ನೆಂದು ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಬೇಕೆಂಬುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ನಾನು ಅತನ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಹಣ್ಣಿನ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಹಣ್ಣನ್ನು ಕೂಡಿ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ, ಅದು ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವನು ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ತಿರುಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೆ. ನೀತಿ... ನಾವು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. - ಕಮಲಾಕನಯ (ಕಾವ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ್ ತಂತ್ರಿ)

ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸು ಒಂದು ನದಿ. ಅದರ ತೀರಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವುದು ಸ್ವರ್ಗ. ಆ ನದಿಯೊಳಗೆ ಕರೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಮರಣ.

ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸು ಒಂದು ನದಿ. ಅದರ ತೀರಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವುದು ಸ್ವರ್ಗ. ಆ ನದಿಯೊಳಗೆ ಕರೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಮರಣ. ಈ ಎರಡರ ಮಧ್ಯೆ ಮಾನವನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ನಿರಂತರವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಬದುಕುತ್ತಿರುವೆ ಎಂಬ ಭಾಸವಾಗುವುದು ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ. ಅದರ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದು ಸ್ವರ್ಗದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ. ಒಂದು ವಾಸನೆ, ಒಂದು ಧ್ವನಿ, ಒಂದು ದೃಶ್ಯ ಇವು ಕ್ಷಣದ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಜೀವಂತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ಮೃತಿ ಕಾಲವನ್ನು ಆಳುತ್ತದೆ. ಭೂತಕಾಲವನ್ನು ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ತರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೆಲವು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮರಣವು ಎಂಬ ಮೌನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅಲ್ಲಿ ಅರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೌನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಶುದ್ಧೀಕರಣ. ಅತಿಯಾದ ನೋವುಗಳನ್ನು, ಭಾರವಾದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು, ಮನಸ್ಸು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕರಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಮನಸ್ಸಿನ ಒಳನೀ ಕಾಲಚಕ್ರ, ಸ್ಮೃತಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯಾದರೆ, ಮರಣವು ಬಿಡುವ ಶಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡು ಶಕ್ತಿಗಳ ಸಮತೋಲನವೇ ಮನಸ್ಸಿನ ಆರೋಗ್ಯ. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಟ್ಟುವುದು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತದೆ. ನಾನು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಸ್ಮೃತಿಗಳಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಹೆಸರು, ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಗಳು, ನನ್ನ ಅನುಭವಗಳು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸ್ಮೃತಿಯೇ. ಆದರೆ ಈ ಸ್ಮೃತಿಗಳು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಟ್ಟುವುದು. ನನಗೆ ಆಗಿದ್ದ ನೋವು, ನಾನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಅವಮಾನ, ನನ್ನ ಸಾಧನೆ ಎನ್ನುವ ಎಲ್ಲವೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ಮೃತಿ ಬಂಧನವಾಗುತ್ತದೆ. ಧ್ಯಾನ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಒಂದು ಗಂಭೀರ ಸತ್ಯ ಇದೆ- ಸ್ಮೃತಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಮನಸ್ಸು ಮೌನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಮರಣವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲ, ಅದು ಅಂತರಂಗದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮರಣವು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಮಾನವ ಜೀವನದ ದಿಕ್ಕು. ಸ್ಮೃತಿ ಇಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನು ಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತ್ಯಜಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೀವನದ ಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಆಳುವುದಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಅದನ್ನು ಮೃದುವಾಗಿಸುವುದು. ನೋವನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಅದು ಗಾಯವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅನುಭವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಅದು ಬಂಧನವಾಗದಂತೆ

ಮರಣ ಮತ್ತು ಸ್ಮೃತಿ: ಅಂತರಂಗದ ಮೌನ ಸಂವಾದ

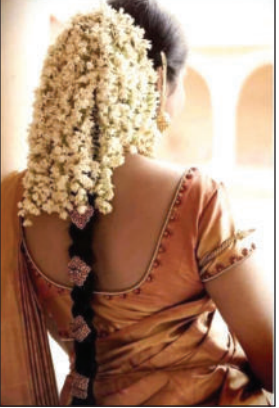
ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವುದು. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮರಣವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪಾತ್ರ ಅರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮರಣವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಗುರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಭೂತಕಾಲದ ಭಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮರಣವು ಇಲ್ಲದ ಕ್ಷಮೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮರಣವು ಇಲ್ಲದ ಹೊಸ ಸಂಬಂಧಗಳು ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಮೃತಿಗಳು ದೀವ್ಯಗಳಂತೆ. ಅವು ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಸ್ಮೃತಿಗಳು ನೆರಳಿನಂತೆ, ಅವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕತ್ತಲು ಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಮರಣವು ಈ ನೆರಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕರಗಿಸುವ ಬೆಳಕು. ಹೊಸ ಒತ್ತಡದ ಸ್ಮೃತಿ: ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮತೋಲನ ಕೆಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಮಿದುಳು ಮರಣದ, ಹೊರಜಗತ್ತು ಮರೆಯಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ತಗಳು, ಬಹುಗಳು, ದಾಖಲೆಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಡಿಜಿಟಲ್ ಜಗತ್ತು, ಡೇಟಾ ಸಂಗ್ರಹಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮರಣವು ಎಂಬ ಮಾನವೀಯ ಅನುಭವವೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಮರಣ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಸಾಗಲು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಜಗತ್ತು ಅವನಿಗೆ ನೆನಪಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಮರೆಯಲಿಚ್ಛಿಸಿದರೂ, ಯಂತ್ರಗಳು, ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮರಣವು ವರವನ್ನು ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಹೆಚ್ಚು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲ, ಯಾವುದನ್ನು ಮರಣದ ಬದುಕು ಸುಂದರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಕೊಡ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಭೀರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಬದುಕು ಎಂದರೆ ಸ್ಮೃತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹವೇ? ಅಥವಾ ಮನವಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ? ಬಹುತೇಕ ಬದುಕು ಎರಡರ ನಡುವಿನ 'ನಡುವಿನ' ಸ್ಮೃತಿಗಳ ಲ್ಲ ದ ' ದಿಕ್ಕು' ಮರಣವಿಲ್ಲದ ಹಗುರತೆ ಇಲ್ಲ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಅರಿಯುವ ಸತ್ಯ ಇದೆ, ನಾವು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡೆವು ನಮ್ಮ ಕಥೆ. ನಾವು ಮರಣ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ನಮ್ಮ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸ್ಮೃತಿ ಕಾಲವನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮರಣವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆರಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ, ಮಾನವ ಜೀವನದ ಮೌನ ಜ್ಞಾನ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮರಣ ಮತ್ತು ಸ್ಮೃತಿ: ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸು ನೆನಪುಗಳ ಮನೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಮನಸ್ಸು ಮರಣವನ್ನು ದಾರಿಯೂ ಹೌದು. ಒಂದು ಕೆಲಸ ಅದೇ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾ, ಅನುಭವದ ಸೌಧವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು

ನನಗೆ ಆಗಿದ್ದ ನೋವು, ನಾನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಅವಮಾನ, ನನ್ನ ಸಾಧನೆ ಎನ್ನುವ ಎಲ್ಲವೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ಮೃತಿ ಬಂಧನವಾಗುತ್ತದೆ. ಧ್ಯಾನ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಒಂದು ಗಂಭೀರ ಸತ್ಯ ಇದೆ- ಸ್ಮೃತಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಮನಸ್ಸು ಮೌನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಅವು ಬರುತ್ತವೆ, ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಮನಸ್ಸು ಅನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮರಣವು ಸಹಜವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಲವಂತದ ಮರಣವಲ್ಲ, ಮೌನವಾಗಿ ಕರಗುವ ಮರಣವು. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವು ಇಲ್ಲ. ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಜಾಗೃತಿ ಮಾತ್ರ. ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನೆನಪು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಮೃತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಇತಿಹಾಸ. ಮರಣವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಮುಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡರ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವೇ ಜ್ಞಾನ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೌನ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ- ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುವ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅ

ಭಾವ ಲಹರಿ

ಕನ್ನಡ ಕವನಗಳು

ಮಧುರ ಪ್ರೇಮವನೂ ಮೀಟಿ....

ಇರುವನು ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರೀತಿ ತುಂಬಿದಾ ಗಳಿಗೆ, ಹೇಳು ಹೆಸರೇನಿವೆ ತನುವಿನಾ ನೋವನು ಎಲ್ಲಾ, ಮರವನು ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಣಯ ಒಂದೊಂದು ಸಮಿಯಾ, ಕೇಳುವೆಯಲ್ಲೇ ನನಸು ಒಡತನದ ನಡುವೆ, ಮರವನು ಜೊತೆಗೆ ಶೋಕ ಮರಸಿದಾ ಸಮಯ, ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಇರುವ ಯಾರು ಕೊಡದಿರುವ ಒಲವಾ, ತರುವನು ಜೊತೆಗೆ ಹೃದಯದಾ ಒಳಗಿನ ಭಾವ, ಕಾಣೆಯೇನು ಮೀಟಿ ಮಧುರ ಪ್ರೇಮವನೂ ಮೀಟಿ, ಬೆರವನು ಜೊತೆಗೆ

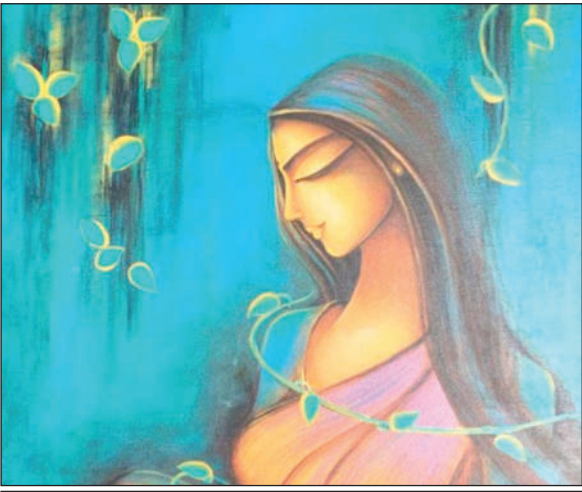
ನನ್ನ ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಾ, ಬರುವನು ಜೊತೆಗೆ ಬಾಳ ಪಯಣದಲಿ ನಾ,

ಮಧುರ ಪ್ರೇಮವನೂ ಮೀಟಿ, ಬೆರವನು ಜೊತೆಗೆ
- ಕಾ. ಮ ಸತೀಶ ಬೆಂಗಳೂರು

ಮೌನ ಪರ್ಯಾಯ

ಮೌನವಾಯಿತು ಪರ್ಯಾಯ ಎಂದು ಸೋತುಹೋಗುತ್ತ ಮನವು ಯಂದು ತನುವಿನಾಳೆ ನೋಡೆ ಕಾಣಲು ಧರಣಿ ಕುಸಿಯಿತು ಜೀವವು ಹುಟ್ಟು ಜೀವನ ಪಾಠವಲ್ಲವು ಕಲಿಕೆ ಬಂದಿರಿ ಇಹುದಯ್ಯಲ್ಲವು ಬದುಕು ಚೆಲುವಲಿ ಅರಳ ಸಾಗಲು ಮುರಿಯ ಬಾರದು ಬಾಳ ಚಕ್ರವು ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಮರೆಸಿತು

ಇತರ ತಪ್ಪನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರಲುದು ಇಹುದೆ ಒಲವು ಹೃದಯ ಭಾವನೆ ಸೋಲದೆ ಕಲಿತು ಬೆಳೆವರು ಅಸ್ತಿ ಎನಿಪರು ಕನಸು ಇರುತ್ತಲಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿಪರು ಬಂದಿ ಬರೆಯುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿಪರ ತಿರುಳು ಇಲ್ಲದೆ ಬದುಕುತಿಪರ ಮರೆಯಲಾರದ ಮಹತ್ವಗಳಿಗೆ ಮರೆಯ ಬಾರದ ಸ್ವಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಮರೆತು ಹೋಗದ ದ್ವೇಷಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸದೆ ಹೋದೇನೆ ?!

ಪಶಿಮಘಟ್ಟಗಳಿಂದ ಬರುವ ನದಿಗಳೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪಟ ಮಲೆನಾಡಿನ ಕಾಡಿನೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ಹರಿದು ಬರುವ ತುಂಗಾ ನದಿಯನ್ನು ಈ ಮಂಡಳಿ ರಾಜ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಮಲಿನಕಾರಿ ನದಿಗಳ ಕೆಟಗರಿಗೆ (ಸಿ) ಸೇರಿಸಿತು. ಅಲ್ಲೂ ಮಿನಿಯಂ ಅಂಶ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಹುಟ್ಟಿದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನದಿಯ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಸ್ನಾನಕ್ಕೂ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತು.

ಕಾಡುದಾರಿ ಅತ್ತ ಗಲನ್ನಲ್ಲಿ ಇರಾನ್- ಇಸ್ರೇಲ್- ಅಮೆರಿಕ ಹೊಡೆದಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಕೈಲ ರಿವೈನಿಂಗಲು ದಾಳಿ ತುತ್ತಾಗಿವೆ. ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಮುಂದಿನ ಗುರಿ ಬಹುಶಃ ವ್ಯಂಗಿಗಳ ಜಲ ಸಂಸ್ಕರಣಾಕಾರ ಆಗಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಅಂದಾಜು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಸದಾ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ತತ್ಕಾರ ಅನುಭವಿಸುವ ಗಲ್ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳೇ ಜೀವಾಳ. ಸಮರ ಎಲ್ಲ ಸೈತಿಕ ಸೆಲೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲೆವುದರಿಂದ, ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಅಂಥ ದಾಳಿ ನಡೆಯಬಹುದು ಎನ್ನಲಾಯಿತು.

ಅದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ, ರಾಜ್ಯದ ಜಲಮೂಲಗಳ ಸರ್ವನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೇ ಹೂಡಿರುವ ಯುದ್ಧದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ? ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಂದರ ಯಾರು, ಈ ಯುದ್ಧದ ಸ್ವರೂಪ ಏನು, ಇದರ ಹಿಂದಿನ ಉದ್ದೇಶ ಏನು, ಲಾಭ ಯಾರಿಗೆ, ನಷ್ಟ ಯಾರಿಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆತು ನೋಡಬಹುದು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಶಿಮಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹರಿದು ಬರುವ ನದಿಗಳ ನೀರು ಶುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ (ಸಿಪಿಡಿ) ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ವರದಿ ನೀಡಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನದಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಲಿನಗೊಂಡಿವೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ಅಂಶ ನೀಡಿತು.

ಪಶಿಮಘಟ್ಟಗಳಿಂದ ಬರುವ ನದಿಗಳೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪಟ ಮಲೆನಾಡಿನ ಕಾಡಿನೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ಹರಿದು ಬರುವ ತುಂಗಾ ನದಿಯನ್ನು ಈ ಮಂಡಳಿ ರಾಜ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಮಲಿನಕಾರಿ ನದಿಗಳ ಕೆಟಗರಿಗೆ (ಸಿ) ಸೇರಿಸಿತು. ಅಲ್ಲೂ ಮಿನಿಯಂ ಅಂಶ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಹುಟ್ಟಿದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನದಿಯ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಸ್ನಾನಕ್ಕೂ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ತುಂಗಾ ನದಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 12 ಪ್ರಮುಖ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 700 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಷ್ಟು ಹರಿಯುವ ನೀರು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಹುಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಮಲಿನಗೊಂಡಿರುವಂತೆ. ರಾಜ್ಯದ ಜೀವನಾಡಿಗಳೆನಿಸಿದ ಕಾವೇರಿ, ಭದ್ರಾ, ಕಬಿನಿ, ಕೃಷ್ಣಾ, ತಿಂಪಾ, ಭೀಮಾ, ನೇತ್ರಾವತಿ, ಅರ್ಕಾವತಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣೇಶ್ವರಿ, ಕಾಗೇರಿ ಕೂಡ ವಿಪರೀತ ಗಲೀಜಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ನಾವೇ ಸಾರಿದ ಯುದ್ಧ!

ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನಿಂದ ಕೊಳಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮನುಷ್ಯರೇ ಬಿಡುವ ನೇರ ತ್ಯಾಜ್ಯ. ಮಲೆನಾಡು ಹಾಗೂ ಕರಾವಳಿಯ ನದಿ ತೀರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಒಂದೆರಡು ಕೋಟಿ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳು ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಉಳಿದುಕೊಂಡ ಗೆಸ್ಸು ಹಾಸೆಗಳು, ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಮಾನವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೇರವಾಗಿ ನದಿಯ ಒಡಲು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯೂ ಉಂಟು. ಮಾನವನ ಮಲದಲ್ಲಿ ಕೋಲಿಫಾರ್ಮ್ ಎಂಬ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೋಲಿ ಫಾರ್ಮ್ ಪ್ರಮಾಣ ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 100 ಮಿಲಿ ಗ್ರಾಂಗೆ 13 ಎಂಪಿಎನ್ (ಮೀನ್ಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ನಂಬರ್) ಇದೆ. ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ತುಂಗಾ, ನೇತ್ರಾವತಿ, ಕಾವೇರಿ ನದಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರ ಕಾಟ ಇದೆ. ಇವರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಸ್ವಚ್ಛತೆಯೇ ದೇವರು ಎಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲ.

ಮಿಂದ ಬಳಕೆ ತಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನದಿಗೆ ಬಿಸಾಡಿದರೆ ಪುಣ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವವರು ಇವರು. ಇದರಿಂದ ನದಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಳಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಇವರಿಗಿಲ್ಲ. ಇಂಚಾನ ನಿಮಿಷವೂ ಮತ್ತೆ ತೀರಂಗಳಷ್ಟು ದೂರದ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ದೇಗುಲದ ಪಕ್ಕವೇ ಇರುವ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರು ಕೊಳಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ದೇವರ ಅಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲ ಪಶಿಮಘಟ್ಟಗಳಿಂದ ಬರುವ ನದಿಗಳ ಕೆಟಗರಿಯಾದರೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ದಟ್ಟವಾಗಿರುವ ಬಯಲುಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನದಿಗಳ ಕೆಟ ದೇವರೇ ಪ್ರೀತಿ. ಇದಲ್ಲ ಜಲಮೂಲಗಳಾದ ನದಿಗಳ ಮೇಲೆ ತ್ರೀನಾಮಾನ್ಯರಾದ ನಾವೇ ಸಾರಿರುವ ಕ್ರೂರ ಯುದ್ಧದ ನಿರರ್ಥಕ.

ಇವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಕೆತೆಯಾಯಿತು.

ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡವರ ಯುದ್ಧಗಳ ರೀತಿ ಬೇರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎತ್ತಿನಹೊಳೆ ಎಂಬ ಪರಮವೃಥ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ. ಪಶಿಮಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಹೊಳೆಗಳ ನೀರನ್ನು ಬಯಲುಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಕೋಲಾರ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ತುಮಕೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ, ರಾಮನಗರ, ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಪೂರೈಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ.

ಈ ಯೋಜನೆ ಯಾವಾಗ ತುದಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ, ನೀರು ಯಾವಾಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲಿಂದ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಎತ್ತಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 24 ಟಿಎಂಎ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಹುಸಿ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಯೋಜನೆ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ಈಗಾಗಲೇ 23000 ಕೋಟಿಯನ್ನು ದಾಟಿದೆ. ಕಳೆದರೆಂದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಹಾದು ಹೋದ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೋರಿಕೆ, ಭೂಕಂಪನ, ಭೂಕುಸಿತ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವರನ್ನು ದೇವರೇ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಎತ್ತಿದ ನೀರು ಗುರಿ ತಲುಪುವುದಿಲ್ಲ ಕೆನಸಿನ ಮಾತು. ಎಲ್ಲಿಂದ ಎತ್ತಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಗುವ ಹಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಳಜಿ ಇಲ್ಲ.

ಇದರ ಮೇಲಿನಿಂದ ಈಗ ಆಗುಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶಿರಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗದ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಕೋಟಿ ಯೋಜನೆಯೇ.

ಮಂಗಳೂರು- ಬೆಂಗಳೂರು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಶಿರಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಂಗ, ಗ್ರೀನ್ ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾರ್ಗ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ತಯಾರಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಇದು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯ ಅಲ್ಲ ಎಂದು 2022ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ನಿತಿನ್ ಗಡ್ಕರಿ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸುರಂಗ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡುವಂತೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ 3 ಬಾರಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮನವು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಆಗುಂಬೆ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ 169 ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುತ್ತಿದೆ.

2.33 ಕೋಟಿ ರು. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಆರ್ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವರಡೂ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಂತೆ. ಶಿರಡಿ ಘಾಟಿಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇನೋ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳೆಂದು.

ಇಲ್ಲೂ ಪರಿಸರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಆಗುಂಬೆಯ ಮೇಲಾಂಚು ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಯುನೆಸ್ಕೋ ಗುರುತಿಸಿದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರುವ ಆಗುಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಅಗಲಬಹುದಾದ ಹಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಆದರೆ ಧಾರಣೆ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವವರು ಯಾರು? ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಸೇರಿ ಕೊನೆಗೂ ಹಯಾಗುವುದು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ, ಸಸ್ಯವೈವಿಧ್ಯದ ಮೇಲೆ. ಜೊತೆಗೆ ನೀರಿನ ಹರಿವು ಮೇಲೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಮಾನವ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವೂ ಹೇಗೆ ಹಾನಿಕರ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನವಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕುದುರೆಮುಖಿ ಕಾಡಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿತ್ತು. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಶೋಲಾ ಅರಣ್ಯ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಯಿತು. ಇದೇನೂ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲ. ಕಾಡಿನ ಬೆಂಕಿಯೆಲ್ಲವೂ ಮಾನವಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವೇ. ಒಂದು ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದರೆ ಆ ನಂತರದ ಮಳೆಗಾಲಕ್ಕೆ ಹುಲುಸಾಗಿ ಹುಲ್ಲು ಚಿಗುರುತ್ತದೆ ನಿಜ. ಆದರೆ ಪದೇಪದ ಬೆಂಕಿ ಬೀಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರೆ ಈ ಹುಲ್ಲಿನ ಬೆರಗುಗಳೂ ಬೆಂದುಹೋಗಿ ಬೆಟ್ಟ ಬೋಳಾಗುತ್ತದೆ.

ಶೋಲಾ ಕಾಡುಗಳ ಅಪರೂಪದ ಗುಣ ಎಂದರೆ, ಬೀಳುವ ಮಳೆನೀರನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ನಿಲ್ಲುವಂತೆ, ಇಂಗುಂಪಂತೆ ಮಾಡಿ, ಈ ಬೆಟ್ಟಗಳು ನೀರಿನ ವಿಜಾನಗಳಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ವರ್ಷಗೂ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡುವ ನದಿಗಳಿಗೆ ಇದೇ ನೀರ ಸೇರಿ. ಎಲ್ಲ ಶೋಲಾ ಅರಣ್ಯ ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲದೇ ಹರಿದು ಹೋಗಿ ತೋರಗೂಳು ಆಗುತ್ತವೆ.

ನಲವೂ ಸರ್ವಕಾರ್ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸುದ್ದಿ ಎಂದರೆ, ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಖನಿಜ ನಿಕ್ಷೇಪ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆಯ ವರ್ತಮಾನ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಿಂದ ತಗ್ಗಿರುವ ಖನಿಜಗಳು ಹಾರಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಇವು ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ, ಭಾರತೀಯ ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಲಭ್ಯ ವಿವರಗಳು. ಭೂಭರದ ರಚನೆ, ಖನಿಜ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪತ್ತೆಗಾಗಿ ಈ ಹೆಚ್ಚು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಪಶಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಖನಿಜ ನಿಕ್ಷೇಪ ಇರುವುದೆಂದೂ ನಿಜ. ಇದು ಪತ್ತೆಯಾಗಲೂಬಹುದು. ಅಮೇಲೇನಾಗುತ್ತದೆ? ಇದು ಸ್ಥಳೀಯರ, ಇಲ್ಲಿ ವಸ್ಯವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಜಲಮೂಲದ ಮೇಲಿನ ತೂಗುಗತ್ತಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಣ್ಮೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಾಳುಗಡೆಹುವುದು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕುರಿತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಮತ್ತು ಕಾನು ದೋಚಬಹುದು ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಇದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನರಕವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಹೋಗುವ ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರುಗಳು ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

- ಹರೀಶ್ ಕೇರ

ಅಪ್ಪಾವಕ್ರ ಗುಂಭೀರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು: ನೀನು ಅಸೆಗಳೂ ಹಾಗೆಯೇ. ನೀನು ಅಸೆಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿನ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಿನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಮನು ಇರುವುದು ನಾನು ಸುಖಿಯಾಗಲು ಇದು ಬೇಕು ಎಂದು ನೀನು ನಿನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀಯೆ, ಆ ತಪ್ಪಾದ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿ.

ಕನ್ನಡಿ ಮತ್ತು ಕಲೆಯ ಭ್ರಮೆ: ಅಪ್ಪಾವಕ್ರ ಗೀತೆ

ಒಂದೊಳ್ಳೆ ಮಾತು ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ರಾಜ ತೀವ್ರವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಆತಂಕದಲ್ಲಿದ್ದ. ಅವನ ಬಳಿ ಎಲ್ಲವೂ ಇತ್ತು-ರಾಜ್ಯ, ಸಂಪತ್ತು, ಸೌಂದರ್ಯ. ಆದರೂ ಅವನು ಇನ್ನೂ ಖನೀಜ ಬೇಗು ಎಂಬ ಹಂಬಲದಲ್ಲಿದ್ದ. ಅಪ್ಪಾವಕ್ರ ಮುನಿಗಳ ಬಳಿ ಹೋಗಿ, ಮುನಿಗಳೇ, ನನ್ನ ಅಸೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಿ? ಅವು ನನ್ನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡ. ಅಪ್ಪಾವಕ್ರರು ನನಸನ್ನು ಅವನನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಆ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಸಿ ಇತ್ತು. ಅಪ್ಪಾವಕ್ರರು ಹೇಳಿದರು, ರಾಜನೇ, ಆ ಕನ್ನಡಿಯ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಬಿಂಬಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರುವ ಮುಸಿಯನ್ನು ಅಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸು. ರಾಜ ಗುಬಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕೈ ಅಡಿಸಿದ. ಎಷ್ಟು ಅಳಿಸಿದರೂ ಕನ್ನಡಿಯ ಮೇಲಿನ ಆ ಕೆಲೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ರಾಜನಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು, ಮುನಿಗಳೇ, ಕನ್ನಡಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಕೆಲೆ ಅಂಚನ್ನು, ನನ್ನ ಮುಖದ ಮೇಲಿರುವ ಮುಸಿಯನ್ನು ನಾನು ತೋಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಗಷ್ಟೇ ಬಿಂಬು ಸುರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದ!

ಅಪ್ಪಾವಕ್ರರು ಗುಂಭೀರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು: ನಿನ್ನ ಅಸೆಗಳೂ ಹಾಗೆಯೇ. ನೀನು ಅಸೆಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿನ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಿನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಮನು ಇರುವುದು ನಾನು ಸುಖಿಯಾಗಲು ಇದು ಬೇಕು ಎಂದು ನೀನು ನಿನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀಯೆ, ಆ ತಪ್ಪಾದ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿ.

ಮುಕ್ತಾಭಿಮಾನಿ ಮುಕ್ತೋ ಹಿ ಬದ್ಧೋ ಬದ್ಧಾಭಿಮಾನಿನಃ ಕಿಂವದಂತೀಹ ಸತ್ಯೇಯಂ ಯಾ ಮತಿಃ ಸಾ ಗತಿರ್ಭವೇತ್ ಅಪ್ಪಾವಕ್ರರು ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸತ್ಯವೊಂದನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ನಾನು ಪಾಪಿ, ನಾನು ಅಸೆಬುದುಕೆ, ನಾನು ಸಂಸಾರಿ ಎಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ತರ್ಜನ, ಆ ಚೌಕಟ್ಟೇ ನಿಮ್ಮ ಪಂಜರವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಅಸೆಯನ್ನು ಬಿಡಲು ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ, ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಅಸೆ ಉಳಿಸುವ ಒಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರ್ಥ. ನಿಮ್ಮ ಮತಿ (ಬುದ್ಧಿ/ನಂಬಿಕೆ) ಹೇಗೆದೆಯೋ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ನಾನು ಕೇವಲ ಸಾಕ್ಷಿ ಚೈತನ್ಯ ಎಂದು ಅರಿತ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಅಸೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಾರದು.

ಏಕೆಂದರೆ ಅಸೆ ಇರುವುದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ, ಅತ್ಯಕ್ಷರ. ಈ ಶೋಕವು ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕೆಟ್ಟವರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿ ಎಂದು ಅಪ್ಪಾವಕ್ರರು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ, ನೀವು ಹೊರಲೇ ಮುಕ್ತರು, ಆದರೆ ನೀವು ಬಂಧಿತರೆಂದು ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನೆನಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಾವು ಸಮಸ್ತ ಯಾವುದರ ಜೊತೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದೇ ನಮ್ಮ ಸಂಕೋಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಹಳೆಯ ಗಾಡೆ ಮಾತಿದೆ - ಯಾದೃಶೀ ಭಾವನಾ ಯಸ್ಯ ಸಿದ್ಧಿರ್ಭವತಿ ತಾದೃಶೀ ಅಂದರೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಬುದ್ಧಿ ಅಥವಾ ಅಲೋಚನೆ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆಯೋ, ಅವನ ಗತಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖವನ್ನು ಅರಸುತ್ತಿರುವ ನಾವು, ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಮೆಚಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಮ್ಮದಲ್ಲದ ಬದುಕನ್ನು ಅವಾಹಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವ ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಈ ಮಾತುಗಳು ದೊಡ್ಡ ಪಾಠ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಸೆಗಳ ಮೂಲವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟು ಜೀವನ ಸರಳವಾಗುತ್ತದೆ.

- ರೂಪಾ ಗುರುರಾಜ್

ನಾನು ಮರವಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹೃದಯದ ಧ್ವನಿ

ನಾನು ಮರವಾಗಿದ್ದರೆ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದಾಗ, ಅದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಕನಸಲ್ಲ. ಅದು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗಿನ ನನ್ನ ಅತೀಯ ಸಂಬಂಧದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಮರಗಳು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಮೌನದಲ್ಲೇ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳಿವೆ. ನಾನು ಒಂದು ಮರವಾಗಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಇತರರಿಗಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಒಂದು ಹಸಿರು ನೆರಳು ನೀಡುವ ದೊಡ್ಡ ಮರವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯ ಉರಿಯುವ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುವ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಅಪಾರ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದಾರಿಹೋಕರು, ಕಾರ್ಮಿಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾರಿರಲಿ ಆಗಿರಲಿ, ನನ್ನ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಜೀವನದ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಅನುಭವವನ್ನು ಅರಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಮೌಳಿಯ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಅತ್ತೆಯ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಭಾಗವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಉಸಿರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ನೀಡುವ ಅಮೃತಜನಕ ಅಮರ ಬದುಕಿನ ಮೂಲವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ ಅನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಮತ್ತೆ ಅವರಿಗೆ ಜೀವ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ನಿರಾಪರಣೆ ಸೇವೆಯಲ್ಲೇ ನನ್ನ ಧರ್ಮವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ನಾನು ಮರವಾಗಿದ್ದರೆ, ನನಗೆ ನೋವುಗಳೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೆಲವರು ನನ್ನ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ನನ್ನನ್ನು

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಡಿದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಅಳಲು ಯಾರಿಗೂ ಕೇಳಿಸದು. ನಾನು ಮಾತಾಡಲಾರೆ, ಕಣ್ಣೀರಿಡಲಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೋವು ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಎಂಬ ನನ್ನ ಮೌನದ ಕೂಗು ಮಾನವರಿಗೆ ಕೇಳಿಸಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಅಸಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

ನಾನು ಮರವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ನನ್ನ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಾ, ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮರಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಅರಿವು ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದು ನನ್ನ ಜೀವನದ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಸಂಜೆ ವೇಳೆಗೆ, ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದ ಹೊಳಪಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೆ. ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಾಗ ನನ್ನ ಎಲೆಗಳು ತೂಗುತ್ತಾ ಒಂದು ರಾಗವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಮಾತಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ, ನನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಒಂದು ಸುಂದರವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ನೀವು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದರೆ, ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆಗೆ ಬಂದು, ನಾನು ಮರವಾಗಿದ್ದರೆ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ನನ್ನಿಗೆ ಒಂದು ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಮರಗಳು ನಿರಾಪರಣೆ ನೀಡುತ್ತವೆ, ಸಹಿಸುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಬದುಕನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತವೆ. ನಾವು ಕೂಡ ಅವರಂತೆ ಬದುಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ, ಈ ಜಗತ್ತು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ, ನಾನು ಮರವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಸ್ಯವಲ್ಲ, ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ತೆಯ ನೀಡುವ, ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹಂಚುವ, ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹೃದಯದ ಧ್ವನಿಯಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆ.

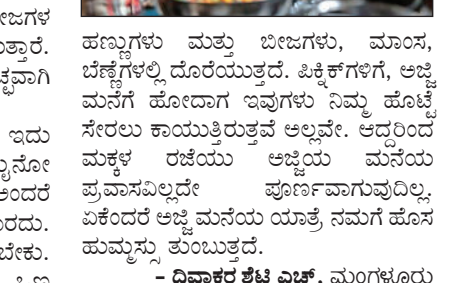
- ವಿಶ್ವಾಸ್ ಡಿ ಗೌಡ, ಸಕಲೇಶ್ವರ 9743636831

ಅಜ್ಜಿ ಮನೆಯ ಯಾತ್ರೆ

ಕಲ್ಪನಾ ಶಕ್ತಿ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಅಜ್ಜಿಯ ಮನೆಗೆ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ಉತ್ಸಾಹ ತುಂಬುತ್ತದೆ ಅತಿ ಕೇಳುತ್ತೀರಾ? ಪ್ರತಿ ಛಾಂಜಿ ಜೀವಜಾಲದ ಬದಲಾವಣೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಎನ್ನುತ್ತೀರಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತುಂಬುವ ಹುಮ್ಮನ್ನು ಕೂಡ ರಾಸಾಯನಿಕವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರಾ? ಅದೂ ಸರಿಯೇ ಇದೂ ರಾಸಾಯನಿಕವೇ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಸಾಯನಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಜಾರಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಸಾಯನಿಕದ ಹೆಸರು ಸೆರಟೋನಿನ್. ಇದೊಂದು ಸರ ಜೋಡಣೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಹಾರ್ಮೋನ್. ಇದನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕವಾಗಿ 5 ಅಂದರೆ 5. ಇದನ್ನು ಸಂತಸದ ಹಾರ್ಮೋನ್ ಎಂದು

ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸೆರಟೋನಿನ್ ಮೂಲತಃ ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೀರ್ಣಕಿಯ, ಮತ್ತು ನಿರ್ದಯನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ರಾಸಾಯನಿಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಸ್ರವಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಅಜ್ಜಿಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಗುರು ಬೀಜ ಸುಟ್ಟು ರುಚಿಯಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಸೆಲೆಗಡಲೆಯ ಉಂಡೆ, ಚಿಕುರಿ ಹೀಗೆ ಒಣ ಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳ ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ನಿಮಗಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳು ನಿಮಗೆ ತಿನ್ನಲು ಯೋಚಿಸುವಾಗಲಿ ಲಭ್ಯ.

ಈ ಸೆರಟೋನಿನ್ ಇದೆಯಲ್ಲ. ಇದು ತಯಾರಾಗಲು ಅವಶ್ಯಕ ಅಮ್ಮನೋ ಅಮ್ಮನಾದ ಟ್ರಿಪ್ಟೋಫೇನ್ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಹ ತಯಾರಿಸಲಾರದು. ಇಹಾರದ ಮೂಲಕ ನಾವೇ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇದು ನಾವು ಬಳಸುವ ಮೊಟ್ಟೆ ಹಾಲು, ಒಣ

- ದಿನಾಕರ ಶೆಟ್ಟಿ ಮಿಷ್, ಮಂಗಳೂರು

